

Fen Bilgisi Öğretmeni Adaylarının Sosyal Medya Bağımlılıklarının İncelenmesi

An Investigation of the Preservice Science Teachers' Social Media Addictions

Şeyda GÜL

Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Bölümü, Biyoloji Eğitimi
A.B.D., Erzurum
seydagul@atauni.edu.tr

Emine Hatun DİKEN

Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D., Kars
hatundiken06@gmail.com

Atf: Gül, Ş., & Diken, E.H. (2018). Fen Bilgisi Öğretmeni Adaylarının Sosyal Medya Bağımlılıklarının İncelenmesi. E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi, 5(1), 41-50.

Gönderi Tarihi: 30-01-2018

Kabul Edilme Tarihi: 02-04-2018

DOI: 10.30900/kafkasegt.386531

Özet

Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeylerini incelemektir. Aynı zamanda öğretmen adaylarının bağımlılık düzeylerini cinsiyet ve sınıf düzeyleri açısından karşılaştırmaktır. Bu amaçla veri toplamak için Şahin ve Yağcı (2017) tarafından geliştirilen “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu”ndan yararlanılmıştır. Ölçek Atatürk Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 189 fen bilgisi öğretmeni adayına uygulanmıştır. Verilerin SPSS 20.0 istatistik programıyla yapılan analizleri sonucu elde edilen bulgular, fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının genel olarak orta düzeyde olduğunu göstermiştir. Ölçeğin geneline ait bulgular alt boyutlar açısından incelendiğinde, öğretmen adaylarının sanal tolerans alt boyutunda orta, sanal içerik alt boyutunda ise düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bulgular, cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından incelendiğinde ise ölçeğin genelinde cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı, sınıf değişkeni açısından ise anlamlı bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Öğretmen adayı, Sosyal medya, Bağımlılık

Abstract

The aim of this study is to investigate the levels of preservice science teachers' social media addictions and also, to compare in terms of gender and grade. For this aim, the data were collected through “Social Media Addiction Scale-Adult Form” which was originally developed by Sahin and Yagci (2017). The sample of the study, consisted of 189 preservice science teachers working in Education Faculty of Atatürk University. The data were analyzed by SPSS 20.0 program. The findings indicated that the preservice science teachers agreed in average score the statements of the Social Media Addiction Scale-Adult Form. The findings in terms of sub-dimensions of the overall scale indicated that preservice science teachers agreed in average score for virtual tolerance and in low score for virtual communication. The findings also indicated that there was no a statistically important difference between gender, but there was a statistically important difference between grades.

Keywords: Preservice teacher, Social media, Addiction

GİRİŞ

Dijital teknolojilerin çok hızlı bir şekilde hayatımızda yer almalarıyla birlikte diğer insanlarla iletişim ve bağlantı kurma, öğrenme, çalışma ve boş vakit geçirme alışkanlıklarımız da oldukça değişmiştir (Ulusoy ve Bostancı, 2015). Bu bağlamda, bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin hayatımızdaki etkin rolü yadsınamaz niteliktedir. Özellikle devrimsel bir iletişim teknolojisi olan internet sayesinde video, müzik, fotoğraf gibi farklı türde veri paylaşımlarının anlık gerçekleştirilmesi ve bilgiye ulaşım daha kolay hale gelmiştir. İnternet, aynı anda ve her yerde bulunan bilgisayar ağlarının, fiziksel alandan bağımsız bir şekilde ve milyonlarca kişiyi sanal dünyada birleştirecek nitelikte dev bir ortamı oluşturmuştur (Yılmazsoy ve Kahraman, 2017). Mesafe sınırını ortadan kaldırarak ve yüz yüze iletişim olmaksızın kullanıcıları arasındaki paylaşım ve sosyal iletişime fırsat veren internetin, bu özelliklerini kullanarak iletişim dalları içinde kendine özgün bir yer bulan alanlarından birisi ise sosyal medyadır (Torlak ve Ay, 2014; Doğan ve Karakaş, 2017). Alan yazın incelendiğinde sosyal medyanın yedi farklı şekilde sınıflandırıldığı görülmektedir. Bunlar:

- 1) Sosyal medya uygulaması olarak da bilinen “bloglar (çevrimiçi günlükler)”,
- 2) En bilinen örneği wikipedia olan ve insanların bilgi içeriği düzenleyebildikleri ya da bilgi ekleyebildikleri “wikiler”,
- 3) Üye olunarak müzik ve video indirilebilen siteler olan “podcast”ler,
- 4) Belli konular ve başlıklar üzerinde tartışma imkânı sunan “forumlar”,
- 5) Flickr ve youtube gibi belirli içerikleri düzenleyen ve paylaşımına açan “içerik toplulukları”,
- 6) Facebook, MySpace gibi kullanıcıların kendi içeriklerini oluşturarak hazırladıkları profil sayfaları aracılığıyla arkadaşları ve diğer kişilerle içeriklerini paylaştıkları ortamlar olan “sosyal paylaşım ağları”,
- 7) Günümüzde en popüler örneği Twitter olan küçük alanlı bloglardan oluşan “mikrobloglar”dır (Durmuş, Yurtkoru, Ulusu ve Kılıç, 2010: 12).

Genel olarak; insanların düşüncelerini, tecrübelerini, kavrama yetilerini, algılarını, müzik, video ve fotoğraf gibi ortamları birbirleriyle paylaşmak için kullandıkları araçlar ve platformlar kümesi olarak tanımlanan (Lai ve Turban, 2008) sosyal medyanın internet teknolojilerindeki gelişimine paralel olarak hayatımıza girdiği kabul edilse de aslında 2000’li yıllar ve sonrasında kullanımının yaygınlaştığı görülmektedir. Günümüzde bireyler hemen hemen günlük yaşamın her alanında sosyal medyayı kullanır hale gelmişlerdir (Şahin ve Yağcı, 2017). Sosyal ağ sitelerindeki etkileşim özellikle arkadaşlık, akrabalık, ilgiler ve etkinlikler üzerine kuruludur. Fakat sosyal ağların tek işlevi bu değildir. Bu ağlar, sadece aile ve arkadaşlardan değil öğretmenler, okul çalışanları, komşular, toplum içindeki farklı çevrelerden de oluşmaktadır. Sosyal ağlar kullanıcılara bilgi oluşturma ve paylaşma, ilişki kurma ve geliştirme gibi birçok imkân sağlamaktadır (Yılmazsoy ve Kahraman). Buna bağlı olarak yapılan araştırmalar, dünya genelinde internetin ve özellikle de sosyal medya kullanımının her geçen gün arttığını gözler önüne sermektedir. Yapılan bir araştırmaya göre, tüm dünyadaki internet kullanıcı sayısı yaklaşık 3 milyar 732 milyon (%49,6) kişiye ulaştığı bildirilmektedir. Aynı araştırmada sosyal medya ve internet (örn; facebook) kullanımının nüfusa oranının Kuzey Amerika’da (%88,1; %62,1), Avrupa’da (%77,4; %39,9), Avustralya’da (%68,1; %51,7), Latin Amerika’da (%59,6; %55,8), Orta Doğu’da (%56,7; %30,3), Asya’da (%45,2; %13,4), Afrika’da (%27,7; %11,7)’e ulaştığı bildirilmektedir. Bunun yanı sıra Türkiye’de internet kullanıcı oranı %59,6; sosyal medya (facebook) kullanıcı oranı ise %53,2’dir. Son 15 yıl içinde internet kullanımı artış oranı %934 olmuştur (Şahin ve Yağcı, 2017). Diğer taraftan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK, 2016) verilerine göre ise, Türkiye’de internet kullanan bireylerin oranı %61,2 olup, internet kullanan bireylerin %82,4’ü sosyal medya kullanmaktadır. Bu bulgular, internet, sosyal medya ve diğer yeni iletişim teknolojilerinin öncülük ettiği, hızla değişen bilgi ortamında, farklı iletişim kaynaklarına yönelen bireylerin bağımlılık temelinde geliştirdiği ilişkileri ortaya koyma açısından önem arz etmektedir. Zira ilk olarak kitle iletişim dönemi ardından internet tabanlı uygulamalar ve sosyal medya, insanların kendi iletişim kanallarını yaratmalarında çok etkin bir rol oynamıştır. Bunun akabinde “bağımlılık” temelinde yeni ilişkiler ortaya çıkarmıştır. Medya ve bağımlılık ilişkisi yeni teknolojik gelişmelerin vaz geçilmez kavramları olmuştur (Ulusoy, 2017).

Sosyal medya uygulamaları internet üzerinden yürütülen uygulamalar olduğundan internetten ayrı düşünülemez (Tutkun-Ünal, 2016). Dolayısıyla internet bağımlılığı ile ilişkili olduğu düşünülen önemli kavramlardan birinin bireyin sosyalleşme ihtiyacı olduğu söylenebilir (Günüç ve Kayri, 2010). Bu ihtiyaç, gerçek yaşamda elde edilemeyen ya da kazanılamayan sosyalleşmenin, sanal ortamda giderilmek istenmesi şeklinde düşünülebilir. Birey elektronik postalar, sohbet odaları, tartışma forumları ve çevirim-içi oyunlar aracılığıyla sosyalleşmeye çalışmaktadır. İnternet aracılığıyla sosyal etkileşim kurmak isteyen bir birey, yüz yüze etkileşime sıcak bakmamaktadır. Bireyin sosyalleşme ya da sosyal destek bulma amaçlı yönelmesi, internet bağımlılığı riskini tetiklemekte ve birey toplumdan uzaklaşabilmektedir (Caplan, 2002; Thatcher ve Goolam, 2005; Günüç ve Kayri, 2010). Dolayısıyla sosyal medyaya olan bağımlılığı tanımlamada internet bağımlılığı ile problemleri internet kullanım ölçütlerinden yararlanması gerekmektedir (Tutkun-Ünal, 2016).

İnternet ve bununla ilişkili sosyal medya bağımlılığı tıpkı diğer bağımlılık türleri gibi (alkol bağımlılığı, madde bağımlılığı, alışveriş bağımlılığı) insan yaşamını olumsuz yönde etkileyen psikolojik bir sorun olarak görülmekte olup (Tutkun-Ünal, 2016), sosyal veya akademik zararlarına rağmen kullanıma devam etme, internet kullanımına sınırlama getirememesi ve internete ulaşımın kısıtlandığı durumlarda anksiyete duyma gibi belirtilerle kendini göstermektedir (Esen, 2010). Özellikle son zamanlarda televizyon izleme, alışveriş yapma, yemek yeme, bilgisayar oyunlarını oynama, kumar oynama gibi birçok davranış bağımlılık yapmaktadır (Filiz, Erol, Dönmez ve Kurt, 2014). Bununla beraber sosyal paylaşım siteleri de günlük hayatımızda gün geçtikçe daha fazla rol oynamakta ve internete bağımlılığı daha fazla tetiklemektedir (Dal ve Dal, 2014). Elbette bireylerin sosyal medyayı kullanım nedenleri, motivasyonları, alışkanlıkları, tercihleri, kullanırken hangi ihtiyaçları giderdikleri ve elde ettikleri doyumlar da kişiden kişiye değişebilmektedir (Aydın ve Çelik (2017). Bu bağlamda sosyal medya kullanıcılarının, bu yeni iletişim teknolojisi vasıtasıyla elde ettikleri doyumlar ele alınmakta ve kişileri sosyal medya kullanımına iten sebepler sorgulanmaktadır (Akçay 2011). Nitekim bu konu ile ilgili alan yazında da birçok çalışmanın yapılması konunun önemini göstermesi açısından önemlidir (Leung, 2004; Özcan ve Buzlu, 2005; Yim, Kim, Jang, Chung, Yoon ve Kim, 2006; Ferraro, Caci, D’Amico ve Blasi, 2007; Ceyhan, 2008; Bakken, Wenzel, Göttestam, Johansson ve Qren, 2009). Ülkemizdeki genç nüfusun fazlalığı ve bu nüfusun potansiyel internet bağımlıları olmaları durumu göz önünde bulundurulduğunda özellikle üniversite öğrencileri

ile yapılacak çalışmaların önemli olduğu aşikardır (Gökçearslan ve Günbatır, 2012). Öte yandan yapılan araştırmalar, içinde bulunduğumuz bilişim çağında kullanımı gittikçe yaygınlaşan sosyal paylaşım sitelerinin, okulların vazgeçilmez unsurları olan öğretmen ve öğrencileri sosyal ağlarda aktif bir katılımcılığa sevk ettiğini, öğretmen-öğrenci etkileşimini hızla artırdığını göstermektedir. Öğretmenler sosyal ağ sitelerinde öğrencileriyle arkadaş olmakta ve irtibat kurmaktadır. Ancak etkileşimlerini nasıl bir çerçeveye oturtmaları gerektiği hususu eğitimciler arasında tartışılmakta ve öğretmen-öğrenci arkadaşlığı konusu büyük bir soru işareti olarak zihinleri meşgul etmektedir (Cemaloğlu ve Bıçak, 2015). Bu noktada özellikle medya eğitimi verecek olan öğretmenlerin ve dolayısıyla geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi, öğrencilerini bilinçlendirme ve onlara model olma açısından önem taşımaktadır. Buradan hareketle çalışmada fen bilgisi öğretmeni adaylarının sanal tolerans (ST) ve sanal iletişim (Sİ) olarak tanımlanan boyutları içeren sosyal medya bağımlılık düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, her bir boyutun cinsiyete ve sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediği tespit edilmiştir.

Problem durumu

Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarına yönelik puanları arasında cinsiyet ve sınıf düzeyi açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

Çalışmanın alt problemleri

- Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıkları genel olarak ne düzeydedir?
- Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanları arasında cinsiyetler açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?
- Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanları arasında sınıf düzeyleri açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının incelendiği bu çalışmada, nicel yaklaşımın deneysel olmayan araştırma desenlerinden biri olan karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Fraenkel, Wallen ve Hyun (2012) ile McMillan ve Schumacher (2010)'e göre karşılaştırma çalışmalarında, herhangi bir konuya yönelik iki veya daha fazla grubun görüşleri arasında bir farklılık olup olmadığı, ortaya çıkan durumun nedenleri, bu nedenleri etkileyen değişkenler ya da etkinin sonuçları belirlenmeye çalışılır.

Örneklem

Çalışmanın örneklemini Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde öğrenim gören fen bilgisi öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Çalışmanın uygulaması 2017-2018 öğretim dönemi güz yarıyılında yapılmıştır. Çalışmaya katılan toplam 189 fen bilgisi öğretmeni adayının cinsiyet ve sınıflara göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Öğretmen adaylarının cinsiyet ve sınıflara göre dağılımı

Cinsiyet	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf	Toplam
Kız	42	28	41	25	116
Erkek	17	7	17	12	53
Toplam	59	35	58	37	189

Veri toplama araçları

Çalışmada veri toplamak amacıyla Şahin ve Yağcı (2017) tarafından geliştirilen “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu”ndan yararlanılmıştır. 5’li Likert tipi formatında hazırlanan ölçekteki ifadelerle katılma dereceleri ise, “Bana Hiç Uygun Değil (1), Bana Uygun Değil (2), Kararsızım (3), Bana Uygun (4), Bana Çok Uygun (5) şeklinde oluşturulmuştur. Ayrıca söz konusu ölçek 2 faktörlü yapıda (Sanal Tolerans [ST]), Sanal İletişim [Sİ]) 20 maddeden oluşturulmuş olup, ölçeğin geneli için güvenilirlik katsayısı Cronbach's Alpha 0.94 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin analizi

Çalışmada elde edilen veriler SPSS 20.0 istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir. Fen bilgisi öğretmeni adaylarının değişkenlerin her biri için (cinsiyet ve sınıf düzeyi) gerek ölçeğin geneli gerekse ST ve Sİ alt boyutlarından elde edilen puanlarını belirlemek amacıyla ölçek maddelerinin ortalamaları alınmıştır. Söz konusu puanlara ait aritmetik ortalamalar yorumlanırken ise 1.00-1.80 arasındaki değerler “çok düşük”, 1.81-2.60 arasındaki değerlerin “düşük”, 2.61-3.40 arasındaki değerlerin “orta”, 3.41-4.20 arasındaki değerler “yüksek” ve 4.21-5.00 arasındaki değerler “çok yüksek” derecesinde gerçekleştiği kabul edilmiştir (Kutu ve Sözbilir, 2011).

Çalışmada ayrıca fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının cinsiyet ve sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla, birden fazla bağımlı değişkenin bulunduğu araştırmalarda varyans analizi yapmak için kullanılan bir teknik olan çok değişkenli varyans analizinden (MANOVA) yararlanılmıştır. Bu amaçla öncelikle analiz öncesinde MANOVA'nın varsayımları test edilmiş ve verilerin MANOVA yapmaya uygun olduğu görülmüştür. Söz konusu analiz dikkate alındığında çalışmanın bağımsız değişkenlerini öğretmen adaylarının cinsiyet ve sınıf düzeyi oluştururken; bağımlı değişkenlerini ise “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği”nin iki alt faktörü oluşturmaktadır.

BULGULAR

Çalışmada elde edilen bulgular çalışmanın alt problemleri doğrultusunda aşağıda sırasıyla sunulmuştur. Buna göre:

Birinci alt probleme ait bulgular;

Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinin genelinden ve alt boyutlarından elde edilen bulgular Tablo 2’te sunulmuştur.

Tablo 2.

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı düzeyleri

MADDELER	\bar{x}
Sanal Tolerans (ST)	2.80
Sosyal medyayı gerçek dünyadan bir kaçış olarak görüyorum.	2.64
Sosyal medyada planladığımdan daha uzun süre kalırım.	3.45
Kendimi mutsuz hissettiğim zamanlarda sosyal medyada olmak beni rahatlatır.	3.24
Sosyal medyada çok zaman geçirdiğimden işlerimi aksatıyorum.	3.12
Sosyal medyaya gerekmedikçe girmem.	2.74
Sosyal medya yüzünden verimliliğimin azaldığını fark ediyorum.	3.23
Sosyal medyada çok zaman geçirdiğim için çevremdekiler beni eleştirirler.	2.25
Sosyal medyayı kullanırken biri beni rahatsız ettiğinde sinirleniyorum.	2.35
Sosyal medyada iken kendimi özgür hissediyorum.	2.69
Sabah uyandığımda ilk işim sosyal medyaya girmek olur.	2.77
Sosyal medya kullanmayı sevmiyorum.	2.31
Sanal İletişim (Sİ)	2.50
Güncel olaylardan haberdar olmak için sosyal medyadan ayrılamıyorum.	3.21
Çevremde birileri varken bile, sosyal medyada olmayı tercih ederim.	2.27
Özel bazı duyuruları görebilmek ya da paylaşabilmek için sosyal medyada daha çok zaman geçiriyorum.	3.10
Sosyal medyadan dolayı aile üyelerini ihmal ettiğim olur.	2.09
İnsani amaçlı sosyal projelerde yer almak için sosyal medyayı kullanmaktan kendimi alamıyorum.	2.69
Sosyal medyada bağlantı kurduğum insanlara kendimi daha iyi anlatıyorum.	2.23
Sosyal medyadaki arkadaşlıkları gerçek yaşamdaki arkadaşlıklara tercih ederim.	1.66
Sosyal medya gruplarıyla iletişim halinde olabilmem için sosyal medyayı daha uzun süre kullanırım.	2.33
Çeşitli sosyal duyarlılıklar konusunda çabuk haberdar olma isteği beni daha çok sosyal medyada olmaya itiyor.	3.13
Genel Ortalama	2.68

Tablo 2’de verilen bulgulara göre, fen bilgisi öğretmeni adaylarının sanal tolerans (\bar{x} =2.80) alt boyutlarındaki ifadeler orta düzeyde, sanal iletişim (\bar{x} =2.50) alt boyutundaki ifadeler ise düşük düzeyde katılım gösterdikleri görülmüştür. Ölçeğin geneline ait puan ortalamasının (\bar{x} =2.68) ise orta düzeyde olduğu görülmüştür.

İkinci alt probleme ait bulgular;

Çalışmanın bu aşamasında fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği test edilmiştir. Buna göre Tablo 3’te gösterilen bulgular incelendiğinde, sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanların kızlar için orta düzeyde (\bar{x} =2.72); erkekler için ise düşük düzeyde (\bar{x} =2.55) olduğu görülmektedir. Bulgular ölçeğin alt boyutları açısından incelendiğinde ise ST boyutunda kız (\bar{x} =2.87) ve erkeklerin (\bar{x} =2.64) her ikisinin de orta düzeyde görüş

belirtmelerine rağmen Sİ alt boyutlarına ait ifadeler kız ($\bar{x} = 2.53$) ve erkeklerin ($\bar{x} = 2.43$) düşük düzeyde katıldıkları ortaya çıkmıştır.

Tablo 3.

Öğretmen adaylarının cinsiyete göre puanlarına ait betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS
ST	Kız	136	2.87	0.59
	Erkek	53	2.64	0.61
Sİ	Kız	136	2.53	0.59
	Erkek	53	2.43	0.76
Ölçeğin Geneli	Kız	136	3.09	0.54
	Erkek	53	3.20	0.66

\bar{x} : Aritmetik ortalama

SS: Standart sapma

Çalışmada öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanları cinsiyetlerine göre tek yönlü MANOVA analizi ile test edilmiştir. MANOVA analizi sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde; ölçeğin alt boyutları açısından öğretmen adaylarının ölçekten elde edilen ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir [Wilks' Lambda (Λ)=0.970, F=2.853; p>0.05].

Tablo 4.

Ölçeğin alt boyutlarına ait puanların MANOVA sonuçları

Bağımlı değişken	KT	SD	KO	F	p
ST	1.982	1	1.982	5.604	0.019
Sİ	0.351	1	0.351	0.851	0.357

KT: Kareler toplamı, SD: Serbestlik derecesi, KO: Kareler ortalaması

Yapılan iki yönlü izleme analizi sonucunda ise, fen bilgisi öğretmeni adaylarının sadece ST puanlarının cinsiyete bağlı olarak farklılaşmasına (p<0.05) rağmen Sİ boyutu açısından cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı (p>0.05) tespit edilmiştir (Tablo 4).

Üçüncü alt probleme ait bulgular;

Üçüncü alt problemle ilgili olarak fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanlarının sınıf düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediği test edilmiştir. Buna göre Tablo 5 incelendiğinde gerek ölçeğin genelinde gerekse alt boyutlarında öğretmen adaylarının puanlarının artış gösterdiği görülmektedir. Bununla birlikte, özellikle ölçeğin geneline ait sosyal medya bağımlılık puanlarının alt sınıflarda (1 ve 2. sınıf) düşük, üst sınıflarda (3. ve 4. sınıf) orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 5.

Öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine göre puanlarına ait betimsel istatistikler

Alt Boyutlar	Sınıflar	n	\bar{x}	SS
ST	1. Sınıf	59	2.79	0.61
	2. Sınıf	35	2.68	0.63
	3. Sınıf	58	2.85	0.56
	4. Sınıf	37	2.86	0.64
Sİ	1. Sınıf	59	2.34	0.60
	2. Sınıf	35	2.40	0.68
	3. Sınıf	58	2.76	0.62
	4. Sınıf	37	2.46	0.60
Ölçeğin Geneli	1. Sınıf	59	2.59	0.59
	2. Sınıf	35	2.54	0.60
	3. Sınıf	58	2.83	0.56
	4. Sınıf	37	2.69	0.53

Çalışmada fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanları, sınıf düzeylerine göre tek yönlü MANOVA analizi ile test edilmiştir. MANOVA analizi sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde; ölçeğin alt boyutları açısından öğretmen adaylarının ölçekten elde edilen ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [Wilks' Lambda (Λ)=0.903, F=3.214; p<0.05].

Yapılan iki yönlü izleme analizi sonucunda ise, öğretmen adaylarının ST boyutuna ilişkin puanlarının sınıf düzeylerine göre farklılaşmasına ($p < 0.05$) rağmen Sİ alt boyutu açısından sınıflar arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) tespit edilmiştir (Tablo 6).

Tablo 6.
Ölçeğin alt boyutlarına ait puanların MANOVA sonuçları

Bağımlı değişken	KT	SD	KO	F	p
ST	0.825	3	0.275	0.756	0.520
Sİ	5.951	3	1.984	5.127	0.002

SONUÇ ve TARTIŞMA

Fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının incelendiği bu çalışmada, katılımcıların bağımlılık düzeyi puanları hem genel olarak hem de cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın birinci alt problemine ilişkin bulgular; fen bilgisi öğretmeni adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının genel olarak orta düzeyde ($\bar{x} = 2.60$) olduğunu göstermiştir. Yapılan benzer araştırmalarda (Livingstone, 2004; Balcı ve Ayhan, 2007; Akçay, 2011; Üçer, 2016; Aydın ve Çelik, 2017) da elde edilen bulgular bu çalışmayı destekler niteliktedir. Örneğin, Hazar (2011) tarafından yapılan çalışmada, katılımcıların sosyal medyayı bilgi, eğlence, sosyalleşmeye katılma aracı olarak gördükleri ve bilişsel, duygusal, davranışsal bağımlılığı çeşitli seviyelerde yaşattığı bulgularına rastlanılmıştır. Çalışmasında benzer bulguları ortaya çıkan Akçay (2011)'a göre, kişiler arası ilişkilerin daha yoğun yaşanabileceği ortamlar olan üniversitelerde, özellikle gençlerin arkadaşlarıyla zaman geçirmek yerine sosyal medya sitelerini tercih etmeleri ve zamanlarının büyük bölümünü internette geçiriyor olmaları, günümüzde sosyal medyanın kişiler için önemli bir sosyal çevre edinme ve sosyalleşme aracı olduğunu göstermektedir. Sosyal medyanın çift taraflı etkileşim ve online iletişime uygun bir ortam sunması, arkadaş sohbetlerinin yerine internet üzerinden farklı bir şehirde yaşayan farklı sosyo-kültürel özellikteki insanlarla iletişime elverişli bir ortam sağlıyor olması, sosyal medyanın kişileri cezbeden bir diğer yönüdür.

Öte yandan alan yazında yukarıda örnekleri verilen çalışmalardan farklı olarak Tutkun-Ünal ve Deniz (2016) tarafından yapılan bir çalışmada, üniversite öğrencilerinin sosyal medyaya az bağımlı oldukları ortaya çıkmıştır. Bununla beraber “meşguliyet” alt ölçeğinden alınan puanlar değerlendirildiğine, üniversite öğrencilerinin meşguliyetlerinden dolayı sosyal medyaya orta seviyede bağımlı olduğu; “duygu durum” alt ölçeğinde sosyal medyaya yine az bağımlı oldukları, “çatışma” alt ölçeğinde ise bağımlılıklarının olmadığı belirlenmiştir. Nitekim bu çalışmada da bulgular alt boyutlar açısından incelendiğinde, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen puanlarının ST alt boyutunda orta ($\bar{x} = 2.80$), Sİ alt boyutunda ise düşük ($\bar{x} = 2.50$) düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ölçekteki ifadeler incelendiğinde, öğretmen adaylarının katılımının düşük olması aslında sosyal medya bağımlılıklarının da düşük düzeyde olduğu anlamını taşımaktadır. Dolayısıyla elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının sanal toleranslarının orta düzeyde olmasına rağmen sanal iletişim amacıyla sosyal medyayı daha az tercih ettikleri anlamı çıkmaktadır. Bulgulara bu açıdan bakıldığında öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının en azından iletişim boyutunda düşük olması olumlu bir bulgu olarak değerlendirilebilir.

Çalışmanın ikinci alt problemi doğrultusunda elde edilen bulgular incelendiğinde, ölçeğin genelinde cinsiyetler açısından anlamlı bir farklılık olmamakla ($p > 0.05$) beraber; erkeklerin ($\bar{x} = 2.55$) puan ortalamalarının kızlara ($\bar{x} = 2.72$) göre daha düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgular kız öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının erkeklerden daha yüksek olduğu sonucuna işaret etmektedir. Dolayısıyla sosyal medya bağımlılığı açısından kızların erkeklere göre daha fazla risk altında olduğu söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde bu çalışmaya benzer ve farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Örneğin, Tutkun-Ünal ve Deniz (2016)'ın çalışmasının bulguları bu çalışmadan elde edilen bulgulara paralellik taşımaktadır. Zira söz konusu araştırmacıların çalışmasının bulguları, kadınların erkeklere göre sosyal medyada daha fazla meşgul olduğunu ortaya koymuştur.

Diğer taraftan cinsiyet ile ilgili olarak alan yazında yapılan bazı çalışmaların (Karaman ve Kurtoğlu, 2009; Çam, 2012; Yılmazsoy ve Kahraman, 2017) bulguları, bu çalışmada elde edilen bulgularla çelişmektedir. Örneğin Yılmazsoy ve Kahraman (2017)'a göre erkek öğrencilerin, bayanlara göre daha fazla bağımlı oldukları görülmektedir. Bu bulgu bayan öğrencilerin daha çok ders çalışma ve akademik faaliyetlere öncelik vermesi, erkek öğrencilerin ise önceliğini sosyal ilişkiler kurma ve farklı kişilerle iletişim içinde bulunma isteğinin sebep olabileceği şeklinde yorumlanmıştır. Diğer taraftan yapılan bir başka çalışmada, sosyal medyayı erkek öğrenciler daha fazla kullanırken, elde edilen doyumun erkek veya bayan öğrenciler açısından farklı olduğu belirlenmiştir. Bu durum bayan öğrencilerin erkeklerden farklı amaç ve motivasyonlar doğrultusunda sosyal medyayı kullanabilme ihtimalini olabileceği şeklinde yorumlanmıştır (Aydın ve Çelik, 2017). Dolayısıyla bu çalışmada

her ne kadar ölçeğin geneline göre sosyal medya bağımlılığının cinsiyete göre farklılaşmadığı ortaya çıkmış olsa da alt ölçeklere göre de bulguların irdelenmesi gerekli görülmektedir. Buna göre çalışmada alt ölçeklere göre yapılan karşılaştırmalarda, sanal iletişim boyutunda cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı ($p>0.05$) ve bu alt boyuttaki ifadelerle yönelik görüşlerinin düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu öğretmen adaylarının sanal iletişim açısından teknolojiye bağımlılıklarının düşük olduğunu göstermektedir. Bu bulgu çalışma açısından olumlu olarak düşünülebilir. Zira teknolojik bağımlılıklar bireyin kişilerarası iletişim becerilerini ve sosyalleşme eğilimini olumsuz etkilediği (Savcı ve Aysan, 2017) göz önüne alındığında öğretmen adaylarının bu olumsuz durumdan daha az etkilenmiş olduğu sonucuna varılabilir. Öte yandan bulgular sanal tolerans boyutunda cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ortaya çıkarmıştır ($p<0.05$). Sanal tolerans boyutu için öğretmen adaylarının puanlarına bakıldığında her iki cinsiyete ait puanların orta düzeyde olmakla beraber kızların katılımının erkeklerle göre çok daha yüksek olduğu, dolayısıyla sanal tolerans açısından kızların sosyal medya bağımlılıklarının daha fazla olduğu görülmektedir. Bu bulgu kız öğretmen adaylarının kişilik özellikleriyle ilişkili olabilir. Zira Savcı ve Aysan (2017) ye göre teknolojik bağımlılıkların sosyal bağlılığa etkisini kişilik özellikleri ile açıklamak mümkündür. Bu konuda yapılan bazı çalışmalarda da (Yılmazsoy ve Kahraman, 2017) kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre sosyal medyayı daha üst düzeyde eğitsel amaçlı kullandıkları ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla çalışmanın bulgularının bu ihtimaller de göz önüne alınarak desteklenebilmesi adına cinsiyet ve sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanımı arasındaki ilişkiyi inceleyen farklı çalışmaların yapılması gerekli görülmektedir.

Çalışmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde; öğretmen adaylarının sınıflar açısından gerek ölçeğin geneline gerekse alt boyutlarına ait puan ortalamalarının üst sınıflara gidildikçe artış gösterdiği ortaya çıkmıştır. Ölçeğin geneline ait bulgular incelendiğinde alt sınıflarda (1. ve 2. sınıf) katılımın düşük düzeyde, üst sınıflarda (3. ve 4. sınıf) ise orta düzeyde olduğu görülmektedir. Bu bulgu alt sınıflardaki öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının daha düşük olduğunu vurgulamaktadır. Bu çalışmanın bulgularına benzer şekilde Aydın ve Çelik (2017) tarafından yapılan bir çalışmada sosyal medya kullanım testi sonuçları sınıf düzeyi açısından incelendiğinde, birinci ve ikinci sınıfların sosyal medyayı düşük düzeyde kullandıkları; üçüncü ve dördüncü sınıfların ise sosyal medyayı orta düzeyde kullandıkları sonucuna varılmıştır. Bu durum sınıf kademesi yükseldikçe öğrencilerin teknolojiyi daha aktif kullanmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Çalışmada elde edilen bütün bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının genellikle orta düzeyde olduğu görülmekle birlikte, bu değerlerin yeterli olduğu söylenemez. Elbette medya ve sosyal medyanın kullanımında bir sorun yoktur, sorun bağımlılık boyutuna gelmesindedir. Medya sistemi ile bir bütün olarak multimedya unsurlarını kullanarak veya internet, sosyal medya ortamları, televizyon, radyo ve gazete ayrı ayrı kullanarak bir kitlenin peşinden gitmek, sürekli onları takip etmek, oyun ortamlarında ve sohbet ortamlarında sanal arkadaşlıklar edinmek, hatta terör örgütlerinin bile eleman kazanmak ve devşirmek için kullandığı bir ortam olan sosyal medya, her boyutu ile ele alınmalıdır (Ulusoy, 2017). Bu noktada gerek öğrencilerin gerek öğretmen adaylarının bu konudaki anlayışlarına yön veren faktörlerin daha derinlemesine incelenerek nedenlerinin bulunması adına daha fazla çalışmanın yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bununla beraber, bu çalışmadan farklı olarak sosyal medya bağımlılığı ile ilişkili farklı değişkenlerin belirlenmesi ve bu değişkenleri etkileyen cinsiyet, sınıf düzeyi vb dışındaki diğer değişkenlerin etkisinin de karşılaştırmalı inceleyen çalışmaların yapılması önerilebilir.

Yapılan bazı çalışmalarda sosyal bağlılığın yordanmasına en büyük katkının internet bağımlılığından geldiği görülmüştür. Yanı sıra katılımcıların sosyal medyayı farklı amaçlar için kullandıkları ve bu amaçlara ulaştıkça da sosyal medya kullanımına yönelik doyum yaşadıkları yönünde bulgulara rastlanmaktadır (Savcı ve Aysan, 2017). Dolayısıyla internete bağımlılığı ve sosyal medya doyumunu ile ilişkisi de incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Akçay, H. (2011). Kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında sosyal medya kullanımı: Gümüşhane üniversitesi üzerine bir araştırma. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 33, 137-161.
- Aydın, M., & Çelik, T. (2017). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım ve doyumlarının incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 82-97.
- Bakken, I. J., Wenzel, H. G., Götestam, K. G., Johansson, A., & Qren, A. (2009). Internet addiction among Norwegian adults: A stratified probability sample study. *Scandinavian Journal of Psychology*, 50, 121-127.
- Balcı Ş. & Ayhan B. (2007). Üniversite öğrencilerinin internet kullanım ve doyumları üzerine bir saha araştırması. *Selçuk İletişim*, 5(1), 174-197.
- Caplan, S. E. (2002). Problematic Internet use and psychosocial well-being: Development of a theory-based cognitive-behavioural measurement instrument. *Computers in Human Behavior*, 18, 553-575.
- Cemaloğlu, N., & Bıçak, D.K. (2015). Sosyal ağlarda öğretmen – öğrenci arkadaşlığına yönelik öğrenci algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(2), 51-76.
- Ceyhan, A.A. (2008). Predictors of problematic internet use on Turkish university students, *CyberPsychology & Behavior*, 11(3), 363-366.
- Çam, E. (2012). *Öğretmen adaylarının eğitsel ve genel amaçlı facebook kullanımları ve facebook bağımlılıkları (SAÜ Eğitim Fakültesi Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Dal, N.S., & Dal, V. (2014). Kişilik özellikleri ve sosyal ağ sitesi kullanım alışkanlıkları: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6(11), 144-162.
- Doğan, U., & Karakuş, Y. (2016). Lise öğrencilerinin sosyal ağ siteleri kullanımının yordayıcısı olarak çok boyutlu yalnızlık. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 6(1), 57-71.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E. S., Ulusu, Y., & Kılıç, B. (2010). *Facebook'tayız (2.Baskı)*, İstanbul: Beta Yayınları.
- Esen, E. (2010). *Ergenlerde internet bağımlılığını yordayan psiko-sosyal değişkenlerin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ferraro G., Caci B., D'Amico A., & Blasi M. (2007). Internet addiction disorder: An Italian study. *CyberPsychology & Behavior*, 10(2), 170-175.
- Filiz, O., Erol, O., Dönmez, F. İ., & Kurt, A. A. (2014). BÖTE bölümü öğrencilerinin sosyal ağ siteleri kullanım amaçları ile internet bağımlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 3(2), 17-28.
- Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education (8th ed.)*. Boston: McGraw Hill.
- Gökçearsan, Ş., & Günbatır, M.S. (2012). Ortaöğretim öğrencilerinde internet bağımlılığı. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 2(2), 10-24.
- Günüç, S., & Kayri, M. (2010). Türkiye’de internet bağımlılık profili ve internet bağımlılık ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik-güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, 220-232.
- Hazar, M. (2011). Sosyal medya bağımlılığı-Bir alan çalışması. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 32, 151-176.
- Karaman, M. K., & Kurtoğlu, M. (Şubat-2009). *Öğretmen adaylarının internet bağımlılığı hakkındaki görüşleri*. Akademik Bilişim Konferansı, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa, 11-13.
- Kutu, H., & Sözbilir, M. (2011). Yaşam temelli ARCS öğretim modeliyle 9. sınıf kimya dersi “Hayatımızda Kimya” ünitesinin öğretimi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1), 29-62.
- Lai, L. S., & Turban, E. (2008). Groups formation and operations in the Web 2.0 environment and social networks. *Group Decision and negotiation*, 17(5), 387-402.
- Leung, L. (2004). Net-generation attributes and seductive properties of the internet as predictors of online activities and internet addiction. *Cyberpsychology & Behavior*, 7(3), 333-348.
- Livingstone, S. (2004). Media literacy and the challenge of new information and communication technologies. *Invited for The Communication Review*, 7, 3-14.
- McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). *Research in education: Evidence-based inquiry (7th Ed.)*. Newyork, Longman.
- Özcan, N., & Buzlu, S. (2005). Problemler internet kullanımını belirlemede yardımcı bir araç: “İnternet Bilişsel Durum Ölçeği”nin üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirliği. *Bağımlılık Dergisi*, 6(1), 19-26.
- Savcı, M., & Aysan, F. (2017). Teknolojik bağımlılıklar ve sosyal bağımlılık: internet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı, dijital oyun bağımlılığı ve akıllı telefon bağımlılığının sosyal bağımlılığı yordayıcı etkisi. *Düşünen Adam*, 30(3), 202-216.
- Şahin, C., & Yağcı, M. (2017). Sosyal medya bağımlılığı ölçeği- Yetişkin formu: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 523-538.

- Thatcher, A. & Goolam, S. (2005). Development and psychometric properties of the problematic internet use questionnaire. *South African Journal of Psychology, 35*(4), 793-809.
- Torlak, Ö., & Ay, U. (2014). Facebook'ta bulunma amacı ve facebook reklamlarına duyulan ilgi arasındaki ilişki. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14*(4), 83-94.
- Tutkun-Ünal, A., & Deniz, L. (2016). Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığının incelenmesi. *Route Educational and Social Science Journal, 3*(2), 155-181.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TUIİK) (2016). *Hane halkı bilişim teknolojileri kullanımı araştırması*. <http://www.tuik.gov.tr> adresinden 25.01.2018 tarihinde alınmıştır.
- Ulusoy, A., & Bostancı, M. (2014). Çocuklarda sosyal medya kullanımı ve ebeveyn rolü. *The Journal of Academic Social Science Studies, 28*, 559-572.
- Ulusoy, K. (2017). Tarih öğretmenlerinin madde bağımlılığı ve medya bağımlılığı ile ilgili düşünceleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 25*(1), 385-400.
- Üçer, N. (2016). Kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında gençlerin sosyal medya kullanımına yönelik niteliksel bir araştırma. *Global Media Journal Turkish Edition, 6*(12), 1-26.
- Yılmazsoy, B., & Kahraman, M. (2017). Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ile sosyal medyayı eğitsel amaçlı kullanımları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Facebook örneği. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education, 6*(1), 9-20.
- Yim, S.J., Kim, J.H., Jang, D.W., Chung, E.K., Yoon, H.J., & Kim, E.J. (2006). Temperament characteristics of internet addiction in adults. *Journal of Korean Neuropsychiatric Association, 45*(6), 565-570.

An Investigation of the Preservice Science Teachers' Social Media Addictions

Şeyda GÜL
Atatürk University, Turkey
seydagul@atauni.edu.tr

Emine Hatun DİKEN
Kafkas University, Turkey
hatundiken06@gmail.com

Citation: Gül, Ş., & Diken, E.H. (2018). An Investigation of the Preservice Science Teachers' Social Media Addictions. *E-Kafkas Journal of Educational Research*, 5(1), 41-50.

Extended Summary

Introduction: Today, the effective role of computer and communication technologies in our lives is undeniable. Especially, the fact that different types of data sharing such as video, music, and photography have been instantly realized and information Access has become easier thanks to the internet which is a revolutionary communication technology. The internet has created a giant environment of the computer networks at the same time and everywhere (Yılmazsoy ve Kahraman, 2017). One of the areas of the internet is social media (Torlak ve Ay, 2014; Doğan ve Karakaş, 2017). In general, social media is defined as a set of tools and platforms that people use to share their thoughts, experiences, comprehension, perceptions, environments such as music, video and photography (Lai ve Turban, 2008). Nonetheless, media and dependency relations have become indispensable concepts of new technological developments (Ulusoy, 2017). On the other hand, the researches show that social networking sites, which are becoming more and more popular in the age of information we are in, are increasingly attracting teachers and students, which are indispensable elements of schools, to active participation in social networks and increasing teacher-student interaction (Cemaloğlu ve Bıçak, 2015). In this perspective, determining the social media dependency levels of the teachers and preservice teachers is important in terms of raising awareness of their the students and modeling to them. Therefore, the aim of this study is to investigate the levels of preservice science teachers' social media addictions and also, to compare in terms of gender and grade.

Method: The sample of this study with comparative method included in totally 189 preservice teachers (116 female, 53 male) who attended at biology education department in Kazım Karabekir Faculty of Education, Atatürk University. To determine the preservice teachers' social media addiction levels, a five point Likert tiype 20-item instrument, which was developed namely "Social Media Addiction Scale-Adult Form by Sahin and Yagci (2017), was used. The scale included in 2 subdimensions as (1) Virtual Tolerance [VT; 11 items] and (2) Virtual Communication [VC; 9 items]. The data were analyzed by SPSS 20.0 program.

Findings: The findings indicated that the preservice science teachers agreed in average score the statements of the Social Media Addiction Scale-Adult Form. The findings in terms of sub-dimensions of the overall scale indicated that preservice science teachers agreed in average score for virtual tolerance and in low score for virtual communication. The findings also indicated that there was no a statistically important difference between gender, but there was a statistically important difference between grades.

Conclusion and Discussion: In the study, it can be concluded that preservice science teachers' addiction levels related to social media is in average level similar to some studies in literature. But, it cannot say that this value is enough. Of course, there is no problem with the use of media and social media. The problem is to come to the extent of addiction. On the other hand, it may be suggested to do studies identifying different variables related to social media addiction and also comparatively examining the effect of other variables, such as gender, class level, etc. affecting these variables.